

Kuvassa Cran Canarian tuulivoimaloita, joita on helppo ihaila moottoritietä ajaessa Arinagan kohdalla, jossa on saaren suurin tuulivoimalakeskittymä.

Kolumni – Sähkön hinta Kanarialla ja Espanjassa

1.2.2021 21.22

Suomessa monesti kuulee valitusta siitä, että miten kallista sähkö on. Etenkin silloin kun sähkön hinta nousee niin syntyy myös keskustelua. No, suomalaisille voi lohdutukseksi sanoa, että sähkön hinnasta valitetaan myös täällä Espanjassa ja ehkä paremmasta syystä - nimittäin sähkön hinta on täällä korkeampi ja luonnollisesti ostovoimaan suhteutettuna se tuntuu vielä kalliimmalta.

Eurostatin tilastojen mukaan Espanjassa on viidenneksi kallein sähkö koko Euroopassa. Vain Irlannissa, Belgiassa, Saksassa ja Tanskassa maksetaan enemmän.

Muistan lukeneeni, että täällä espanjassa duplexissa (rivitalotyypinen, yleensä kaksikerroksinen) asuva maksaa sähköstä vuodessa n. 300 euroa enemmän kuin vastaavalla käytöllä maksettaisiin Suomessa.

Me maksoimme täällä Kanarialla loka-joulukuussa 2020 sähköstä n. 160 euroa (kaksi kuukautta). Emmekä edes tarvitse lämmitystä eikä näiden kahden kuukauden aikana ole myöskään käytetty ilmastointia. Tämä lasku siis kertyy kodinkoneista jne.

Tämä tarkoittaa vuodessa vajaan 1000 euron laskua koska kesäkuukausina maksamme enemmän, sillä silloin käytämme aika ajoin myös ilmastointia. Emme silloinkaan käytä sitä edes joka päivä, saatikka koko päivää vain hyvin säästeliäästi, vain aivan kuumimpina hetkinä. Sähkönkulutuksemme on tilastojen mukaan hyvin

samantapainen verrattuna muihin vastaaviin asuntoihin tällä alueella.

Laskusta veroja on alle 10 euroa, pääosa eli 125 euroa on sähkönkulutusta ja siirtomaksuja.

Näiden lisäksi maksamme lähes 39 euroa on ns. perusmaksua, joka riippuu siitä että paljonko on sopimuksen mukainen teoreettinen sähköteho asunnossa. Eli se, että paljonko asunnossa tarvitaan sähköä, jotta kaikki tarvittavat laitteet toimivat. Tämä maksu on kiinteä eli se maksetaan, vaikka asunnossa ei sähköä käytettäisi ollenkaan.

Viimeisen 15 vuoden aikana sähkön hinta on noussut Espanjassa 90 % ja viime vuosien aikana hintojen nousu on ollut edelleen pitkälti yli 10 % luokkaa / vuosi. Myös näin kulutuspiikkien (kylmyys, helleaalto) aikana hinnat kohoavat kuten myös silloin kun uusiutuvia energiamuotoja ei pystytä käyttämään täydellä kapasiteetilla. Näin kävi juuri viime viikolla kun maassa mitattiin harvinaisen kylmiä lämpötiloja niin sähkön hinta nousi myös ennätyskellisen korkealle.

Nämä hetkelliset nousut vaikuttavat sellaisten talouksien laskuun, joilla ei ole kiinteähintaista sopimusta ja heitä on arviolta n. 30-40 % talouksista. Syynä on se, että tarvittaessa Espanja turvautuu energiantuotannossa kaasuun.

Mutta miksi energia on sitten täällä niin kallista? Espanjassahan on tarjolla runsaammanpuoleisesti erilaisia luonnonresursseja (aurinko, tuuli, vesi) eli käytännössä jokaiselle alueelle löytyy sopiva tapa tuottaa energiaa uusiutuvilla energiamuodoilla. Mutta jotain ehkä selviää siitä kun tutkii, että mistä sähkön hinta täällä koostuu.

Yleensä ensimmäisenä syytetään verotusta. Esim. Tanskassa ja Saksassa sähkö on kallista koska verojen osuus on iso. Mutta Espanjassa verot eivät ole syynä korkeisiin hintoihin - kuten ala Eurostatin taulukko osoittaa.

Sen sijaan Espanjassa itse sähkö on kallista eli osuus, mikä menee sähköyhtiöille. Eli käytännössä viidelle suurelle sähköyhtiölle, jotka vastaavat koko Espanjan energiamarkkinoista.

Espanjassa tuotetaan ydinvoimalla tällä hetkellä reilut 20 % energiasta, hiilellä ja maakaasulla yhteensä n. 25 %. Uusiutuvien energiamuotojen käyttö on lisääntynyt toki koko ajan ja viime vuonna sitä tuotettiin n. 10 % enemmän kuin vuonna 2019. Tällä hetkellä tuulivoimalla tuotetaan n. 20 % sähköstä ja vesivoimalla n. 14 %.

Espanja on maailman viidenneksi eniten tuulivoimaa rakentanut maa ja kapasitettia lisätävään merkittävästi lähitulevaisuudessa. Espanjalla on tavoitteena täysin päästötön, uusiutuvin energiamuotoihin perustuva energiatalous vuoteen 2050 mennessä.

Miksi ihmeessä täällä Kanarialla, jossa voitaisiin hyödyntää uusiutuvia energiamuotoja monella tapaa (etenkin tuuli- ja aurinkoenergia), iso osa energiasta tuotetaan edelleen fossiilisten polttoaineiden avulla? Vain El Hierro saari käyttää pääasiassa uusiutuvia energiamuotoja sillä se saa niistä 55 % energiantarpeestaan.

Muilla saarilla ollaan vielä jäljessä näistä lukemista vaikka tilanne on toki parantunut viime vuosien aikana. Tällä hetkellä Teneriffalla uusiutuvista saadaan n. 20 % energiasta, Gran Canarialla n. 17 %, La Palmassa n. 12 % ja Lanzarotella & Fuerteventuralla n. 11 %. Keskimäärin n. 20 % energian tarpeesta tuotetaan tällä hetkellä uusiutuvilla energiamuodoilla.

Eli parantamisen varaa olisi vielä todella paljon. Etenkin kun täällä Kanarialla on suuret mahdollisuudet uusiutuvien energianlähteiden hyödyntämiseen sillä tuulta ja aurinkoa riittää melko takuuvarmasti ympäri vuoden. Ja kaiken lisäksi täällä niiden hyödyntäminen olisi taloudellisesti myös kannattavampaa kuin nykyinen öljypohjaisten polttoaineiden tuonti energiantuotantoa varten.

Faktahan on se, että tämä kaikki on suurta bisnestä. Sähköyhtiöiden kattava hyväveli-verkosto on vuosikymmenien aikana järjestänyt asiat kohdilleen. Monenlaisia korruptioskandaaleita on riittänyt eivätkä edes yhtiöiden saamat jättisakot ole toimintaa mitenkään heilauttaneet.

Ps. Jotain voinee tällainen tavallinenkin tallaja päätellä siitä, että maan entinen (myös korruptiosta syytetty) kuningas pakoilee jossain Arabiemiraateissa paikallisen ylimystön suojeluksessa. Eli money talks...

Teksti: M.Junell

Kuvat ja editointi: M.Aaltonen

2021

